

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 385/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti G., s. r. o., Ž., zastúpenej advokátom Mgr. R. K., Advokátska kancelária, Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. apríla 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obdo 2/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti G., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júla 2010 doručená sťažnosť spoločnosti G., s. r. o., Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 13. apríla 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obdo 2/2008.

Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 CbPv 13/06 v právnej veci sťažovateľky ako žalovanej rozhodol rozsudkom z 27. novembra 2006, ktorým zaviazal sťažovateľku upraviť svoje obchodné meno z dôvodu zameniteľnosti obchodného mena sťažovateľky s obchodným menom navrhovateľa a vo zvyšku žalobu zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie sťažovateľka aj navrhovateľ. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) o podaných odvolaniach rozhodol rozsudkom sp. zn. 41 Cob 146/2007 z 12. septembra 2007, ktorým v napadnutej časti výroku o povinnosti sťažovateľky upraviť svoje obchodné meno potvrdil a v napadnutej časti druhej výrokovej vety zmenil tak, že sťažovateľke uložil povinnosť zdržať sa používania akejkoľvek kombinácie alebo podoby označenia G. na svojich výrobkoch, tovaroch, označeniach alebo službách.

Zmenu (doplnenie výroku) rozsudku o povinnosti zdržať sa používania označenia G. krajský súd odôvodnil tým, že sa *„nestotožnil s právnym názorom okresného súdu pri posúdení navrhovateľom uplatneného práva z titulu nekalej súťaže v tom, že by medzi účastníkmi sporu neexistoval vzťah súťažiteľov. Je nesporné, že obaja podnikatelia podnikajú na relevantnom trhu a poskytujú tovary a služby, ktoré tak v čase podania návrhu ako aj pri vyhlásení rozhodnutia boli totožné, pričom odporca na obchodných dokumentoch, v korešpondencií, na internete používa označenie G., ktoré je s obchodným menom navrhovateľa nesporne zameniteľné. Keďže odporca za veľmi krátky čas zmenil predmet činnosti, nie je do budúcnosti vylúčené, že sa môže vrátiť k tým druhom predmetu Činnosti, ktoré v súčasnosti už zapísané nemá, a preto je potrebné do budúcnosti upraviť pomery účastníkov tak, aby zo strany odporcu nedochádzalo k používaniu označenia G. nielen v korešpondencii a na internete, ale oni pri označovaní služieb a tovarov, a to o to skôr, že navrhovateľ má pre svoje tovary a služby zapísanú do registra ochrannú známku G., totožnú s obchodným menom odporcu.“*

Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka v jeho zmeňujúcej časti dovolanie, v ktorom uviedla, že súd uložil prostriedkom ochrany proti zneužívaniu registrovanej známky povinnosť na základe domnelého nekalosúťažného konania. Ďalej uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je právne nevykonateľné, pretože nikdy žiadne tovary alebo produkty v rámci svojej podnikateľskej činnosti nevyrábala, žiadne služby

neposkytovala, z čoho vyplýva, že nemohla ani použiť označenie G. zaregistrované navrhovateľom. Tu je predovšetkým nevyhnutná existencia predmetných výrobkov, tovarov a služieb alebo označení. Táto existencia nebola v konaní vôbec preukázaná. Sťažovateľka podotkla, že nevykonáva nič, čoho by sa mala po právoplatnosti rozhodnutia zdržať.

Najvyšší súd o podanom dovolaní rozhodol napadnutým rozsudkom z 13. apríla 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obdo 2/2008, ktorým dovolanie zamietol. Svoje rozhodnutie s poukazom na príslušné zákonné ustanovenia odôvodnil tým, že *„v preskúmanom prípade nesporne a preukázateľne došlo k porušeniu tohto ustanovenia tým [§ 47 písm. a) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, pozn.], odporca v danom čase s porovnateľným predmetom činnosti ako navrhovateľ poskytoval tovary a služby, ktoré v čase podania návrhu i v priebehu konania boli čiastočne rovnaké, teda zameniteľné. Odporca používal v korešpondencii, na dokumentoch označenie G., ktoré je totožné s obchodným menom navrhovateľa. Skutočnosť, že odporca neskôr zmenil predmet činnosti, je z hľadiska posudzovania, či došlo k nekalosúťažnému konaniu, právne irelevantná.*

Obchodné meno podnikateľského subjektu vrátane jeho ochrany upravuje ust. § 8 až § 12 Obch. Zák. Pod obchodným menom podnikateľ vykonáva právne úkony, vystupuje v právnych vzťahoch v súvislosti s podnikateľskou činnosťou a jeho účelom je individualizovať podnikateľa pri jeho konaní a súčasne ho odlíšiť od ostatných podnikateľov, čomu zákon poskytuje ochranu, uvedeného teda vyplýva, že konanie odporcu bolo spôsobilé vyvolať nebezpečenstvo zámeny, čím bola naplnená skutková podstata ust. § 47 písm. a/ Obch. Zák.“.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľka namietala, že najvyšší súd *„pri svojom rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa pochybil a to v tom ohľade, že napriek tomu, že v rozsudku je uvedená časť označená ako odôvodnenie, odôvodnenie však v skutočnosti absentuje.*

Podľa názoru sťažovateľa nie je totiž možné uspokojiť sa vzhľadom na podané dovolanie sťažovateľa s vyššie uvedeným odôvodnením. Sťažovateľ totiž vo svojom dovolaní presne špecifikoval svoje argumenty a najmä uviedol z akého dôvodu nekalosúťažné konanie sťažovateľa nemohlo nastať a ani nenastalo, tiež uviedol ďalšie tri dôvody, pre ktoré považuje rozhodnutie Krajského sudu za nesprávne.

Týmto sa však Najvyšší súd vo svojom odôvodnení nevenoval vôbec, neuviedol ako dovolanie sťažovateľa právne neposúdil a na základe akej skutočnosti dospel k svojmu rozhodnutiu.“

Sťažovateľka zastáva názor, že jej základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy porušené bolo, „*nakoľko konajúci súd rozhodol v rozpore s princípmi občianskeho súdneho konania a najmä v rozpore s predpismi Občianskeho súdneho poriadku, keď svoje rozhodnutie riadne nezdôvodnil“*.

V závere sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti G., s.r.o., so sídlom Ž., zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Žilina domáhať sa ochrany práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obdo 2/08 bolo p o r u š e n é.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dna 13,4.2010. Č.k. S Obdo 2/08 ruší a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Zásadná námietka sťažovateľky proti sťažnosťou napadnutému rozsudku najvyššieho súdu sa vo svojej podstate zakladala na názore, že najvyšší súd nereagoval na „argumenty

sťažovateľa uvedené v dovolaní, neuviedol ako posúdil vyjadrenia sťažovateľa“. Pochybenie malo spočívať v tom, že najvyšší súd svoje „*rozhodnutie riadne nezdôvodnil“*.

Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, s výnimkou ich arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti majúcej za následok porušenie základného práva (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rámci svojej judikatúry vyslovil, že „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997), a v inom prípade tiež, že: „Právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci“ (rozsudok ESLP vo veci *Ruiz Torijo c. Španielsko* z 9. decembra 1994, *Annuaire*, č. 303-B).

Ústavný súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.“

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku sp. zn. 4 Obdo 2/2008 jasne a zrozumiteľne uviedol, že vzhľadom na to, že sťažovateľka „v danom čase s porovnateľným predmetom činnosti ako navrhovateľ poskytovala tovary a služby, ktoré v čase podania návrhu i v priebehu konania boli čiastočne rovnaké, teda zameniteľné“, nesporne a preukázateľne porušila ustanovenie § 47 písm. a) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), keďže sťažovateľkino obchodné meno je s výnimkou interpunkčných znamienok (bodiek) totožné s obchodným menom navrhovateľa. Skutočnosti ako rozsah predmetu činností a znenie obchodných mien účastníkov mal súd za preukázané (výpismi z obchodného registra), takisto bolo nesporné, že sťažovateľka používala v korešpondencii a na svojich dokumentoch označenie G. Na naplnenie skutkovej podstaty vyvolania nebezpečenstva zámieny podľa § 47 písm. a) Obchodného zákonníka je rozhodné, že ide o použitie obchodného mena alebo osobitného označenia podniku, ktoré už právom používa iný súťažiteľ. Vzhľadom na to, že sťažovateľka používala obchodné meno, ktoré sa odlišovalo od obchodného mena navrhovateľa len bodkami, najvyšší súd konštatoval totožnosť, respektíve zameniteľnosť týchto obchodných mien. Táto skutočnosť spôsobovala hrozbu vzniku zámieny a vzhľadom na to, že ide o inštitút objektívnej zodpovednosti, nebolo podstatné, či skutočne k zámene došlo, alebo nie. Takisto nebolo podstatné, či sťažovateľka neskôr zmenila predmet činnosti, alebo nie.

Podľa názoru ústavného súdu uvedená argumentácia najvyššieho súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku nevybočuje z rámca zákonnej úpravy, rešpektuje ju a nemožno v nej badať svojvoľnosť alebo arbitrárnosť, pretože dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, dáva odpoveď na relevantnú argumentáciu sťažovateľky obsiahnutú v dovolaní spôsobom súladným s požiadavkami plynúcimi na kvalitu odôvodnení súdnych rozhodnutí z ustanovení čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd teda pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil žiadne signály, ktoré by ho mohli pri meritórnom prerokovaní sťažnosti viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu, preto jej sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. októbra 2010